

Lectio Divina segédanyag

A év – Jn 20, 19-30

A Szentmise evangéliumi szakaszához

Lectio Divina munkacsoport:

Biblikus nézőpont:

Nyúl Viktor, Hegyi László

Liturgikus nézőpont

Asztalos Gábor

Patrisztikus nézőpont

Asztalos Lívia

Pedagógiai nézőpont:

Vermes Nikolett

Szemlélődési nézőpont

Hegyi László

Szerkesztő

Hegyi László

Tanítóhivatali nézőpont

Szily Boglárka

Lektorálta: Nyúl Viktor és Hegyi László

Nyelvhelyesség: Nyúlné Révfalvi Ildikó

+ EVANGÉLIUM Szent János könyvéből

Nyolc nap múlva eljött Jézus.

Amikor a hét első napján (Húsvétvasárnap) beesteledett, Jézus megjelent a tanítványoknak ott, ahol együtt voltak, pedig a zsidóktól való félelmükben zárva tartották az ajtót. Belépett és így szólt hozzájuk: „Békesség nektek!” Miután ezt mondta, megmutatta nekik a kezét és az oldalát. Az Úr láttára öröm töltötte el a tanítványokat.

Jézus megismételte: „Békesség nektek! Amint engem küldött az Atya, úgy küldelek én is titeket.” E szavak után rájuk lehelt és így folytatta:

„Vegyétek a Szentlelket! Akinek megbocsátjátok bűneit, az bocsánatot nyer, s akinek nem bocsátjátok meg, az nem nyer bocsánatot.”

A tizenkettő közül az egyik, Tamás, vagy melléknevén Iker, nem volt velük, amikor Jézus megjelent nekik. Később a tanítványok elmondták neki: „Láttuk az Urat.” De ő így szólt: „Hacsak nem látom kezén a szegek nyomát, ha nem érintem ujjaimat a szegek helyéhez, és nem tapintom meg kezemmel oldalát, én nem hiszem!”

Nyolc nap múlva ismét együtt voltak a tanítványok. Tamás is ott volt velük. Ekkor újra megjelent Jézus, bár az ajtó zárva volt. Belépett és köszöntötte őket: „Békesség nektek!” Tamásnak pedig ezt mondta: „Nyújtsd ide az ujjadat és nézd a kezemet! Nyújtsd ki a kezedet és érintsd meg oldalamat! Ne légy hitetlen, hanem hívő!” Tamás így válaszolt: „Én Uram, én Istenem!” Jézus ezt mondta neki: „Most már hiszel, Tamás, mert láttál engem. Boldogok, akik nem láttak, és mégis hisznek!”

Jézus még sok más csodajelel is művelt tanítványai szeme láttára, de azok nincsenek megírva ebben a könyvben. Ezeket viszont megírták, hogy higgyétek: Jézus a Messiás, az Isten Fia, és hogy a hit által életetek legyen benne.

1. Lectio – olvasás

1.1. Biblikus nézőpont

1.1.1. Görög szöveg szó szerinti fordítása

¹⁹ Οὔσης οὖν ὀψίας τῆ ἡμέρα ἐκείνη τῆ Γμιᾶ σαββάτων, καὶ τῶν θυρῶν κεκλεισμένων ὅπου ἦσαν οἱ Γμαθηταὶ διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων, ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ ἔστη εἰς τὸ μέσον, καὶ λέγει αὐτοῖς· **Εἰρήνη** ὑμῖν.

Mikor aztán azon hét első napjának estéje volt, és az ajtók be voltak zárva, ahol a tanítványok voltak a zsidóktól való félelem miatt, jött Jézus, és megállt középen, és mondja nekik: „Béke nektek.”

²⁰ καὶ τοῦτο εἰπὼν Γἔδειξεν τὰς χεῖρας καὶ τὴν πλευρὰν Γαὐτοῖς. ἐχάρησαν οὖν οἱ μαθηταὶ ἰδόντες τὸν κύριον.

És ezt mondva megmutatta nekik a kezeit és az oldalát. A tanítványok meglátva az Urat megörültek.

²¹ εἶπεν οὖν αὐτοῖς Γὁ ἸησοῦςΓ πάλιν· **Εἰρήνη** ὑμῖν καθὼς ἀπέσταλκέν με ὁ πατήρ, καὶ γὰρ πέμπω ὑμᾶς.

Mondta tehát nekik Jézus ismét: „Béke nektek: ahogy az Atya küldött engem, én is küldelek titeket.”

²² καὶ τοῦτο εἰπὼν **ἐνεφύσησεν** καὶ λέγει αὐτοῖς· Λάβετε πνεῦμα ἅγιον·

És ezt mondva rájuk lehelt és mondja nekik: „Vegyétek a Szentlelket:

²³ ἂν τινῶν ἀφῆτε τὰς ἁμαρτίας Γἀφένονται αὐτοῖς ἂν τινῶν κρατῆτε κεκράτηνται.

Ha valakiknek a bűneit megbocsátjátok, meg lesznek bocsátva nekik, ha valakiknek (a bűneit) megtartjátok, meg lesznek tartva.”

²⁴ Θωμᾶς δὲ εἰς ἓκ τῶν δώδεκα, ὁ λεγόμενος Δίδυμος, οὐκ ἦν μετ’ αὐτῶν ὅτε Γἦλθεν Ἰησοῦς.

Tamás viszont, egy a tizenkettő közül, a Didimusznak nevezett, nem volt velük, amikor jött Jézus.

²⁵ ἔλεγον οὖν αὐτῷ οἱ ἄλλοι μαθηταί· Ἐωράκαμεν τὸν κύριον. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Ἐὰν μὴ ἶδω ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ τὸν τύπον τῶν ἥλων καὶ βάλω τὸν δάκτυλόν μου εἰς τὸν τύπον τῶν ἥλων καὶ βάλω Γμου τὴν χεῖραΓ εἰς τὴν πλευρὰν αὐτοῦ, οὐ μὴ πιστεύσω.

A többi tanítvány aztán mondta neki: „Láttuk az Urat.” Az pedig mondta nekik: „Ha csak nem látom a kezeiben a szögek nyomát, és nem teszem az ujjamat a szögek nyomába, és nem teszem a kezemet az oldalába, nem fogom hinni.”

²⁶ Καὶ μεθ' ἡμέρας ὀκτῶ πάλιν ἦσαν ἔσω οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ καὶ Θωμᾶς μετ' αὐτῶν. ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς τῶν θυρῶν κεκλεισμένων, καὶ ἔστη εἰς τὸ μέσον καὶ εἶπεν **Εἰρήνη** ὑμῖν.

És nyolc nap után ismét bent voltak a tanítványai, Tamás is velük. Jézus jön, amikor az ajtók be voltak zárva, és megállt közepen, és mondta: „Béke nektek.”

²⁷ εἶτα λέγει τῷ Θωμᾷ· Φέρε τὸν δάκτυλόν σου ὧδε καὶ ἴδε τὰς χειρὰς μου, καὶ φέρε τὴν χειρὰ σου καὶ βάλε εἰς τὴν πλευράν μου, καὶ μὴ γίνου ἄπιστος ἀλλὰ πιστός.

Azután mondja Tamásnak: „Tedd ide az ujjadat, és nézd a kezeimet, és nyújtsd a kezedet és tedd az oldalamra, és ne légy hitetlen, hanem hívő.”

²⁸ Ἄπεκρίθη Θωμᾶς καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ὁ κύριός μου καὶ ὁ θεός μου.

Felelte Tamás és mondta neki: „Uram és Istenem.”

²⁹ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς Ὅτι ἐώρακάς με πεπίστευκας; μακάριοι οἱ μὴ ἰδόντες καὶ πιστεύσαντες.

Jézus mondja neki: „Mivel láttál engem, hittél? Boldogok, akik nem látnak, de hisznek.”

³⁰ Πολλὰ μὲν οὖν καὶ ἄλλα σημεῖα ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς ἐνώπιον τῶν Ἰουδαίων, ἃ οὐκ ἔστιν γεγραμμένα ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ.

Míg sok más jelet is tett ugyan Jézus a tanítványai előtt, amiket nem írtak le ebben a könyvben,

³¹ ταῦτα δὲ γέγραπται ἵνα ἴπιστεύητε ὅτι Ἰησοῦς ἐστὶν ὁ χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ, καὶ ἵνα πιστεύοντες ζωὴν ἔχητε ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ.

addig ezeket leírták, hogy higgyétek: Jézus a Krisztus, az Isten Fia, és hogy hívő lévén életetek legyen az ő nevében.

1.1.2. Legfontosabb magyar fordítások

Nova Vulgata

Szent István Társulati Biblia

Jeromos fordítás

Békés-Dalos Újszövetségi Szentírás

Károli Gáspár revideált fordítása

Simon Tamás László O.S.B. Újszövetség-fordítása

¹⁹ Cum esset ergo sero die illa prima sabbatorum, et fores essent clausae, ubi erant discipuli, propter metum Iudaeorum, venit Iesus et stetit in medio et dicit eis: "Pax vobis!".

¹⁹ Amikor beesteledett, még a hét első napján megjelent Jézus a tanítványoknak, ott, ahol együtt voltak, bár a zsidóktól való félelmükben bezárták az ajtót. Belépett, megállt középen és köszöntötte őket: "Békesség nektek!"

¹⁹ Mikor azon a napon, a hét első napján este lett, és a helyiség ajtaja, ahol a tanítványok összegyűltek, be volt zárva a zsidóktól való félelem miatt, eljött Jézus, megállt középen, és azt mondta nekik: »Békesség nektek!«

¹⁹ Estefelé, még a hét első napján, együtt voltak a tanítványok, zárt ajtók mögött, mert féltek a zsidóktól. Akkor eljött Jézus, közéjük lépett és így szólt hozzájuk: „Békesség nektek!”

¹⁹ Mikor azért estve vala, azon a napon, a hétnek első napján, és mikor az ajtók zárva valának, a hol egybegyűltek vala a tanítványok, a zsidóktól való félelem miatt, eljövö Jézus és megállá a középen, és monda nékik: Békesség néktek!

¹⁹ Aznap, a hét első napján este ott, ahol összegyűltek a tanítványok, a zsidóktól való félelmükben az ajtókat zárva tartották. Eljött Jézus, megállt középen, és így szólt hozzájuk: – Béke veletek!

²⁰ Et hoc cum dixisset, ostendit eis manus et latus. Gavisus sunt ergo discipuli, viso Domino.

²⁰ E szavakkal megmutatta nekik kezét és oldalát. Az Úr láttára öröm töltötte el a tanítványokat.

²⁰ Miután ezt mondta, megmutatta nekik a kezét és az oldalát. A tanítványok megörültek, amikor meglátták az Urat.

²⁰ E szavakkal megmutatta nekik kezét és oldalát. Az Úr láttára öröm töltötte el a tanítványokat.

²⁰ És ezt mondván, megmutatá nékik a kezeit és az oldalát. Örvendezének azért a tanítványok, hogy látják vala az Urat.

²⁰ Miután így szólt, megmutatta nekik a kezét és az oldalát. Az Úr láttára öröm töltötte el a tanítványokat.

²¹ *Dixit ergo eis iterum: "Pax vobis! Sicut misit me Pater, et ego mitto vos".*

²¹ Jézus megismételte: "Békesség nektek! Amint engem küldött az Atya, úgy küldelek én is titeket."

²¹ Aztán újra szólt hozzájuk: »Békesség nektek! Amint engem küldött az Atya, úgy küldelek én is titeket.«

²¹ „Békesség nektek!” – ismételte. „Amint engem küldött az Atya, úgy küldelek én is titeket.”

²¹ Ismét monda azért nekik Jézus: Békesség nektek! A miként engem küldött vala az Atya, én is akképen küldelek titeket.

²¹ Jézus erre ismét ezt mondta nekik: – Béke veletek! Ahogy engem küldött az Atya, úgy küldelek én is titeket.

²² *Et cum hoc dixisset, insufflavit et dicit eis: "Accipite Spiritum Sanctum.*

²² Ezekkel a szavakkal rájuk lehelt, s így folytatta: "Vegyétek a Szentlelket!

²² S miután ezt mondta, rájuk lehelt, és így szólt hozzájuk: »Vegyétek a Szentlelket!

²² E szavak után rájuk lehelt és folytatta: „Vegyétek a Szentlelket.

²² És mikor ezt mondta, rájuk lehelle, és monda nekik: Vegyetek Szent Lelket:

²² Ezt mondván rájuk lehelt, és így folytatta: – Vegyétek a Szentlelket!

²³ *Quorum remiseritis peccata, remissa sunt eis; quorum retinueritis, retenta sunt".*

²³ Akinek megbocsátjátok bűneit, az bocsánatot nyer, s akinek megtartjátok, az bűnben marad."

²³ Akiknek megbocsátjátok bűneiket, bocsánatot nyernek; akiknek pedig megtartjátok, azok bűnei megmaradnak.«

²³ Akinek megbocsátjátok bűneit, bocsánatot nyer, akinek pedig megtartjátok, az bűnben marad."

²³ A kiknek bűneit megbocsátjátok, megbocsáttatnak azoknak; a kikéit megtartjátok, megtartatnak.

²³ Akiknek megbocsátjátok a bűneit, azok bocsánatot nyernek, és akiket megőriztek, azok megmaradnak.

²⁴ Thomas autem, unus ex Duodecim, qui dicitur Didymus, non erat cum eis, quando venit Iesus.

²⁴ A tizenkettő közül az egyik, Tamás, vagy melléknevén Didimusz, nem volt velük, amikor megjelent nekik Jézus.

²⁴ Tamás pedig, egy a tizenkettő közül, akit Ikernek hívnak, nem volt velük, amikor eljött Jézus.

²⁴ Tamás, melléknevén Didimusz, egy a tizenkettő közül, nem volt velük, mikor eljött Jézus.

²⁴ Tamás pedig, egy a tizenkettő közül, akit Kettősnek hívtak, nem vala ő velök, a mikor eljött vala Jézus.

²⁴ Tamás, egy a Tizenkettő közül, akit Ikernek hívtak, éppen nem volt velük, amikor Jézus megjelent.

²⁵ Dicebant ergo ei alii discipuli: "Vidimus Dominum!". Ille autem dixit eis: "Nisi videro in manibus eius signum clavorum et mittam digitum meum in signum clavorum et mittam manum meam in latus eius, non credam".

²⁵ A tanítványok elmondták: "Láttuk az Urat!" De kételkedett: "Hacsak nem látom kezén a szegek nyomát, ha nem helyezem ujjamat a szegek helyére, és oldalába nem teszem a kezem, nem hiszem."

²⁵ A többi tanítvány elmondta neki: »Láttuk az Urat!« Ő azonban így szólt: »Hacsak nem látom kezén a szegek nyomát, és ujjamat a szegek helyére nem teszem, és kezemet az oldalába nem helyezem, én nem hiszem!«

²⁵ A tanítványok azonban megmondták neki: „Láttuk az Urat.” De ő kételkedett: „Ha csak nem látom kezén a szegek nyomát s ha ujjammal a szegek helyét nem érintem és kezemet oldalába nem teszem, nem hiszem.”

²⁵ Mondának azért neki a többi tanítványok: Láttuk az Urat. Ő pedig monda nekik: Ha nem látom az ő kezein a szegek helyeit, és be nem bocsátom ujjaimat a szegek helyébe, és az én kezemet be nem bocsátom az ő oldalába, semmiképen el nem hiszem.

²⁵ Így szólt hozzá a többi tanítvány: – Láttuk az Urat. Ő azonban ezt mondta nekik: – Ha nem látom a kezén a szegek helyét, és nem érintem meg ujjammal a szegek helyét, és nem teszem a kezemet az oldalára, nem hiszem.

²⁶ Et post dies octo iterum erant discipuli eius intus, et Thomas cum eis. Venit Iesus ianuis clausis et stetit in medio et dixit: "Pax vobis!".

²⁶ Nyolc nap múlva ismét együtt voltak a tanítványok, s Tamás is ott volt velük. Ekkor újra megjelent Jézus, bár az ajtó zárva volt. Belépett, megállt középen, és köszöntötte őket: "Békesség nektek!"

²⁶ Nyolc nap múlva ismét együtt voltak a tanítványai, és Tamás is velük volt. Jézus eljött – bár az ajtó zárva volt –, megállt középen, és így szólt: »Békesség nektek!«

²⁶ Nyolc nap múlva ismét együtt voltak a tanítványok, és Tamás is velük. Az ajtók zárva voltak. Eljött Jézus és e szavakkal lépett közéjük: „Békesség nektek!”

²⁶ És nyolcz nap múlva ismét benn valának az ő tanítványai, Tamás is ő velök. Noha az ajtó zárva vala, beméne Jézus, és megállta a középen és monda: Békesség néktek!

²⁶ Nyolc nappal később ismét odabent voltak a tanítványai, és Tamás is velük. Bár az ajtók zárva voltak, Jézus eljött, megállt középen, és így szólt: – Béke veletek!

²⁷ Deinde dicit Thomae: “Infer digitum tuum huc et vide manus meas et affer manum tuam et mitte in latus meum; et noli fieri incredulus sed fidelis!”.

²⁷ Aztán Tamáshoz fordult: "Nyújtsd ide az ujjadat és nézd kezemet! Nyújtsd ki a kezedet és tedd oldalamba! S ne légy hitetlen, hanem hívő!"

²⁷ Azután azt mondta Tamásnak: »Tedd ide ujjadat és nézd a kezeimet; nyújtsd ki kezedet és tedd az oldalamba, és ne légy hitetlen, hanem hívő!«

²⁷ Aztán Tamáshoz fordult: „Tedd ide ujjadat, és nézd a kezemet. Nyújtsd ki kezedet s tedd az oldalamba. És ne légy hitetlen, hanem hívő.”

²⁷ Azután monda Tamásnak: Hozd ide a te ujjadat és nézd meg az én kezeimet; és hozd ide a te kezedet, és bocsássad az én oldalamba: és ne légy hitetlen, hanem hívő.

²⁷ Azután Tamáshoz fordult: – Tedd ide az ujjad, és nézd meg a kezem, nyújtsd ide a kezed, és tedd az oldalamra, és ne légy tovább hitetlen, hanem hívő!

²⁸ Respondit Thomas et dixit ei: “Dominus meus et Deus meus!”.

²⁸ Tamás fölkiáltott: "Én Uram, és Istenem!"

²⁸ Tamás azt felelte: »Én Uram és én Istenem!«

²⁸ Tamás fölkiáltott: „Én Uram, én Istenem!”

²⁸ És felele Tamás és monda néki: Én Uram és én Istenem!

²⁸ Tamás így felelt: – Én Uram, én Istenem!

²⁹ Dicit ei Iesus: “Quia vidisti me, credidisti. Beati, qui non viderunt et crediderunt!”.

²⁹ Jézus csak ennyit mondott: "Hittél, mert láttál. Boldogok, akik nem látnak, mégis hisznek."

²⁹ Jézus erre azt mondta neki: »Mivel láttál engem, hittél. Boldogok, akik nem láttak, és mégis hittek.«

²⁹ Jézus csak ennyit mondott: „Hittél (Tamás), mert láttál Engem. Boldogok, aki nem látnak, mégis hisznek.”

²⁹ Monda néki Jézus: Mivelhogy láttál engem, Tamás, hittél: boldogok, a kik nem látnak és hisznek.

²⁹ Jézus így szólt hozzá: – Mivel látsz engem, hiszel. Boldogok, akik nem látnak, és hisznek.

³⁰ *Multa quidem et alia signa fecit Iesus in conspectu discipulorum suorum, quae non sunt scripta in libro hoc;*

³⁰ Jézus még sok más csodajelel is mutatott tanítványai előtt, amelyeket nem jegyeztek föl ebben a könyvben.

³⁰ Jézus még sok egyéb csodajelel is művelt tanítványai szeme láttára, amelyek nincsenek megírva ebben a könyvben.

³⁰ Jézus még sok más csodajelel művelt tanítványai szeme láttára, de azok nincsenek följegyezve ebben a könyvben.

³⁰ Sok más jelt is művelt ugyan Jézus az ő tanítványai előtt, a melyek nincsenek megírva ebben a könyvben;

³⁰ Sok más jelet is tett Jézus a tanítványai szeme láttára, amelyek nincsenek megírva ebben a könyvben.

³¹ *haec autem scripta sunt, ut credatis quia Iesus est Christus Filius Dei et ut credentes vitam habeatis in nomine eius.*

³¹ Ezeket azonban följegyezték, hogy higgyétek: Jézus a Messiás, az Isten Fia, s hogy a hit által életetek legyen az ő nevében.

³¹ Ezeket pedig azért írták le, hogy higgyétek, hogy Jézus a Krisztus, az Isten Fia, és e hit által az ő nevében életetek legyen.

³¹ Ezeket azonban azért jegyeztem föl, hogy higgyétek: Jézus a Messiás, az Isten Fia, és hogy a hit által életetek legyen benne.

³¹ Ezek pedig azért irattak meg, hogy higgyétek, hogy Jézus a Krisztus, az Istennek Fia, és hogy ezt hívén, életetek legyen az ő nevében.

³¹ Ezek pedig azért vannak megírva, hogy higgyétek: Jézus a Krisztus, az Isten Fia; és e hitben életetek legyen az ő nevében.

1.1.3. Behatárolás

A szakasz kezdetét a helyszín (az utolsó vacsora terme zárt ajtóik mögött), az időpont (a hét első napján: vasárnap este) és a tanítványok jelenléte világosan mutatja (Jn 20,19). Noha az időpont (nyolc nap után) az epizód során változik, és Tamás apostol is megjelenik a tanítványokkal együtt (Jn 20,26), a helyszín azonos, és a téma is kapcsolódik az előző versekhez: a feltámadt Jézussal találkoznak az apostolok, aki szól

hozzájuk. Így a szakasz a Jn 20,19- 29 között határolható be, amihez egy rövid befejezést, összegzést fűz az evangélista (Jn 20,30-31).

1.1.4. Szószerinti üzenet

Ebben az epizódban írja le János evangélista először a feltámadt Jézus találkozását az apostolokkal. Mindkét alkalommal Jézus az utolsó vacsora termében, a hét első napján, azaz vasárnap jelenik meg először a tanítványainak (Jn 20,19.26). Hangsúlyozni kívánja tehát János, hogy a vasárnap a feltámadt Úr napja.

Továbbá kiemeli, hogy a Feltámadott ajándékai: a béke, a Szentlélek és a bűnbocsánat, amire hittel kell válaszolnunk, ahogy Tamás apostol alakján keresztül mutatja: egyedül a Jézus Krisztusba, az Isten Fiába vetett hit vezet el a boldogságra és az örök életre (Jn 20,28-29.31).

1.1.5. Kulcsszavak rövid elemzése

Εἰρήνη ('ejréné') (Jn 20,19.21.26) ('béke, békesség')

A kifejezés a János-evangéliumban, mint többnyire a szinoptikus evangéliumokban is (pl. Mt 10,13.34; Mk 5,34; Lk 7,50; 10,5; 24,36), Jézus beszédeiben hangzik el (Jn 14,27; 16,33; 20,19.21.26). Ugyanakkor János evangélista mindegyik esetben a húsvéti misztériumhoz, az utolsó vacsora terméhez kapcsolja az Úrnak ezen kijelentéseit. Jézus a halála előtti estén, a búcsúbeszédében, beszél az ő békéjéről, amit a tanítványainak ad, de nem úgy adja, ahogy a világ (Jn 14,27). Illetve hangsúlyozza, hogy ez a béke őbenne van, vagyis őtőle származik (Jn 16,33). Ugyanebben a teremben a feltámadt Úr a „béke nektek” köszöntéssel háromszor is üdvözli az apostolokat (Jn 20,19.21.26). Így tehát az evangélista nyomatékosítani kívánja, hogy a béke az utolsó vacsora termében születik meg: vagyis a béke az önmagát teljesen az embereknek odaajándékozó, a keresztre feszített és feltámadt Jézus Krisztus ajándéka!

ἐνεφύσησεν ('enefüszészen') (Jn 20,22) ('rálehelt')

A szó jelentésének hátterében a valamibe, valakibe belefűjni, belelehelni, rálehelni áll. Ez a kifejezés csak itt található meg az Újszövetségben, de az Ószövetségben más igehelyeken is előfordul különböző formákban (Ter 2,7; 1Kir 17,21; Ez 37,9; Bölcs 15,11). A gesztus, amit Jézus tesz az a cselekedet, amivel a teremtő Isten belelehel az élet lehetét az emberbe (Ter 2,7; Bölcs 15,11), illetve amivel Illés próféta feltámasztja a száreftai özvegyasszony fiát (1Kir 17,21), továbbá, ahogyan a prófétai szóra a Lélek ráfűj a megöltekre (Ez 37,9).

Az utolsó vacsora terme a béke helyszínévé válik tehát, ahol Jézus a Szentlelkét odaajándékozta a tanítványoknak, hogy a bűnbocsánat ajándékának közvetítői legyenek. A béke tehát a Szentlélek általi megújulásból, újjáteremtésből, megbocsátásból és feltámadásból származik.

1.2. Kontextuális – kánoni párhuzamok

Párhuzamok János evangéliumán belül

1,33 Magam sem ismertem, de aki vízzel keresztelni küldött, azt mondta: Akire látod, hogy leszáll a Lélek s rajta is marad, az majd Szentlélekkel fog keresztelni.

1,50 Jézus ezt felelte neki: „Mivel megmondtam, hogy láttalak a fügefa alatt, hiszel. De nagyobb dolgokat is fogsz még látni.

2,11 Ezzel kezdte meg Jézus csodajeleit a galileai Kánában. Kinyilatkoztatta dicsőségét, s tanítványai hittek benne.

2,23 Akkor, amikor húsvét ünnepe alkalmával Jézus Jeruzsálemben tartózkodott, sokan hittek benne, mert látták a csodákat

3,15 hogy aki hisz benne, az el ne vesszen, hanem örökké éljen.

4,48 Jézus azonban így szólt: „Hacsak jeleket és csodákat nem láttok, nem hisztek.

5,24 Bizony, bizony, mondom nektek: Aki hallja szavamat és hisz annak, aki küldött, az örökké él, nem esik ítélet alá, hanem már át is ment a halálból az életre.

7,39 Ezt a Lélekről mondta, amelyben a benne hívők részesülnek. A Lélek ugyanis még nem jött el, mert még nem dicsőült meg Jézus.

9,22 A szülők azért beszéltek így, mert félték a zsidóktól. A zsidók ugyanis elhatározták, hogy azt, aki Messiásnak vallja, kizárják a zsinagógából.

11,16 Tamás, akit melléknevén Didimusznak hívtak, így szólt a többi tanítványhoz: „Menjünk mi is, haljunk meg vele együtt!

12,37 Jóllehet ennyi csodát tett a szemük láttára, mégsem hittek benne.

14,5 Erre Tamás azt mondta: „Uram, nem tudjuk, hova mégy, hát hogy ismerhetnénk az utat?

14,27 Békességet hagyok rátok. Az én békémet adom nektek. Nem úgy adom nektek, ahogy a világ adja. Ne nyugtalankodjék a szívetek, s ne csüggedjen.

15,11 Ezeket azért mondom nektek, hogy az én örömöm legyen bennetek is, és teljes legyen az örömötök.

16,16 Rövid idő s már nem láttok, ismét rövid idő s viszontláttok.

16,22 Így most ti is szomorúak vagytok. De viszontlátalak benneteket, s akkor majd örül a szívetek, és örömötöket nem veheti el tőletek senki.

17,18 Amint te a világba küldtél, úgy küldöm én is őket a világba.

19,34-35 az egyik katona oldalába döfte a lándzsáját. Nyomban vér és víz folyt belőle. Aki látta, az tett róla tanúságot és igaz a tanúsága. Tudja, hogy igazat mond, hogy ti is higgyetek.

20,1 A hét első napján, kora reggel, amikor még sötét volt, Mária Magdolna kiment a sírhoz. Észrevette, hogy a követ elmozdították a sírtól.

21,2 Együtt volt Simon Péter, Tamás, melléknevén Didimusz, továbbá a galileai Kánából való Natánael, Zebedeus fiai, s még két másik tanítvány.

21,25 Jézus még sok egyebet is tett. Ha azonban valaki mind le akarná írni – azt hiszem –, annyi könyvet kellene írnia, hogy nem tudná az egész világ sem befogadni.

Szinoptikus párhuzamok

Mt 16,16 Simon Péter válaszolt: „Te vagy Krisztus, az élő Isten Fia.

Mt 16,19 Neked adom a mennyek országa kulcsait. Amit megkösz a földön, a mennyben is meg lesz kötve, s amit feloldasz a földön, a mennyben is fel lesz oldva.

Mt 18,18 Bizony mondom nektek: amit megkötök a földön, a mennyben is meg lesz kötve, s amit feloldotok a földön, a mennyben is fel lesz oldva.

Mt 28,19 Menjetek tehát, tegyétek tanítványommá mind a népeket! Kereszteljétek meg őket az Atya és a Fiú és a Szentlélek nevére!

Mk 16,14-18 Végül a tizenegynek jelent meg, amikor egyszer asztalnál ültek. Szemükre vetette hitelenségüket és keményszívűségüket, hogy nem hittek azoknak, akik feltámadása után látták. Aztán így szólt hozzájuk:

„Menjetek el az egész világra, és hirdessétek az evangéliumot minden teremtménynek. Aki hisz és megkeresztelkedik, üdvözülni fog, aki nem hisz, az elkárhozik. Akik hisznek, azokat ezek a jelek fogják kísérni: Nevemben ördögöt űznek, új nyelveken beszélnek, kígyókat vehetnek kezükbe, és ha valami mérget isznak, nem árt nekik, ha pedig betegekre teszik a kezüket, azok meggyógyulnak.

Lk 1,45 Boldog, aki hitt annak a beteljesedésében, amit az Úr mondott neki!

Lk 24,16 De szemük képtelen volt felismerni.

Lk 24,25 Erre így szólt: „Ó, ti balgák, milyen nehezen tudjátok elhinni, amit a próféták jövendöltek.

Lk 24,36-46 Míg ezekről beszélgettek, egyszer csak megjelent köztük és köszöntötte őket: „Békesség nektek!” Ijedtükben és félelmükben azt vélték, hogy szellemet látnak. De ő így szólt hozzájuk: „Miért ijedtetek meg, s miért támad kétely szívetekben? Nézzétek meg a kezem és a lábam! Én vagyok. Tapogassatok meg és lássatok! A szellemnek nincs húsa és csontja, de mint látjátok, nekem van.” Ezután megmutatta nekik kezét és lábát. De örömmel még mindig nem mertek hinni és csodálkoztak. Ezért így szólt hozzájuk: „Van itt valami ennivalótok?” Adtak neki egy

darab sült halat. Fogta és a szemük láttára evett belőle. Aztán így szólt hozzájuk: „Ezeket mondtam nektek, amikor még veletek voltam, hogy be kell teljesednie mindannak, amit rólam Mózes törvényében, a prófétákban és a zsoltárokból írtak.” Ekkor megnyitotta értelmüket, hogy megértsek az Írásokat, s így folytatta: „Meg van írva, hogy a Messiásnak szenvednie kell, és harmadnap fel kell támadnia a halálból. **Lk 24, 47-48** Nevében megtérést és bűnbocsánatot kell hirdetni minden népnek Jeruzsálemtől kezdve. Ti tanúi vagytok ezeknek.

Lk 24,49 Én meg kiárasztom rátok Atyám ígését. Maradjatok a városban, míg fel nem öltitek a magasságból való erőt.

Kánoni elemzés (párhuzamok a Szentírás más könyveiben)

Ter 2,7 Akkor az Úristen megalkotta az embert a föld porából és orrába lehelte az élet leheletét. Így lett az ember élőlényé.

MTörv 34,10-12 Izraelben azonban nem támadt többé olyan próféta, mint Mózes, akivel az Úr szemtől szemben találkozott. Az Úr parancsára sok jelet és csodát mutatott Egyiptom földjén a fáraón és szolgáin és az egész országon. Nagy hatalomról tett tanúságot, s nagy rettenetet keltett egész Izrael szeme láttára.

Bölcs 15,11 mert nem ismeri azt, aki alkotta és aki tevékeny lelket lehelt bele, és belelehelte az élet leheletét.

Ez 37,9 Ekkor így szólt hozzám: „Jövedölj az éltető leheletről, jövedölj, emberfia, és mondd az éltető leheletnek: ezt mondja az Úr, az Isten: Gyere elő a négy szél hazájából, és fújj ezekre a halottakra, hogy megelevenedjenek.

ApCsel 1,8 De megkapjátok a Szentlélek rátok leszálló erejét, és tanúim lesztek Jeruzsálemben s egész Júdeában és Szamáriában, sőt egészen a föld végső határáig.

ApCsel 3,16 Mert hittel segítségül hívtuk a nevét, erőt öntött ebbe az emberbe, akit itt láttok és akit ismertek. A tőle való hit visszaadta neki épségét mindnyájatok szeme láttára.

1Kor 9,1 Vajon nem vagyok szabad ember? Nem vagyok apostol? Nem láttam Urunkat, Jézust? Nem vagytok-e az én művem az Úrban?

1Kor 15,45 Ahogy az Írás mondja: „Ádám, az első ember élő lényé lett”, az utolsó Ádám pedig éltető lélekké.

1Pét 1,8 Akit noha nem láttatok, mégis szerettek; bár most sem látjátok, mégis hisztek benne. De mivel hisztek, ujjonghattok a megdicsőültek kimondhatatlan örömeivel

1Jn 1,1 Ami kezdettől fogva volt, amit hallottunk, amit a szemünkkel láttunk, amit szemléltünk és amit a kezünkkel tapintottunk: az élet Igéjét hirdetjük nektek.

1Jn 5,13 Ezeket azért írtam nektek, akik hisztek Isten Fia nevében, hogy megtudjátok: örök életetek van.

2. Meditáció – elmélkedés

2.1. Patrisztikus nézőpont

Ehhez az evangéliumi szakaszhoz a következő gondolatokat fűzték az egyházatyák: Az evangéliumban az Egyház egysége jut kifejezésre. Jézus Krisztus minden apostolnak ugyanazt a küldetést és „hatalmat” adja. Mindennek a foglalata a Szentlélek. Mindezek után van még valaki, aki azt gondolja, hogy az Egyház egysége nélkül megőrizheti a hit egységét? Hasonlóképpen áll az Egyház, mint a Nap, sok sugara van, mégis egyetlen ragyogása. Minden hívő a maga szolgálata által átad egy – egy sugarat, de mégis az Egyház ragyogása egy és ebből a ragyogásból nem lehet egy sugarat sem függetleníteni.

Karthágói Szent Ciprián, *Az Egyház egységéről* /vö. Atyák Bibliája/

„Amint engem küldött az Atya, úgy küldelek én is titeket.” Ez a kijelentés az apostolokra is igazzá vált Jézus Krisztus által. Az Atya Isten, aki küldte a Fiút, aki szintúgy Isten, de ember is, így küldi az apostolokat, akik emberek. Hasonlóképpen nem kényelmes feladatra rendeli, minthogy a Fiúé sem volt az. Nem örvendezni, hanem „szűkölködni” a világba. Nemcsak az apostolokat küldte így, hanem minket is így küld. De ahogy a Fiúnál mindig jelen volt és van az Atya szeretete, úgy van jelen a mi életünkben is.

Nagy Szent Gergely, *Homília, 26,2* /vö.: Atyák Bibliája/

A tanítványok valószínűleg nem hitték volna el a történeteket, ha nem Máriától hallják, vagy, ha elhitték volna, rosszul esett volna nekik, hogy nem találtattak méltónak, hogy ők lássák meg annak ellenére, hogy megígérte nekik, hogy Galileában találkoznak. Ennek beteljesülését követően egyetlen napot sem várt, nehogy elvonja ez a figyelmüket. Sőt, kívánságuk szerinti helyzetet teremtett azzal, hogy megtudták, hogy feltámadt, méghozzá az asszonytól hallottakból. Minthogy nagyon féltek (ez csak növelte vágyukat) erősen szomjazták látni őt, és azon az estén megjelent nekik, méghozzá csodálatos módon. Miért este jelent meg? Talán azért, mert abban a napszakban féltek leginkább.

Aranyszájú Szent János /Bibbia dei Padri/

Minthogy kikérted a véleményemet a test feltámadásával és a testrészek szerepével kapcsolatban a feltámadás utáni romolhatatlan, halhatatlan állapotban, hallgasd meg,

mit gondolok röviden erről: ha nem lenne kielégítő, Isten segítségével szóban hosszabban is átbeszélhetjük majd a témát. Minden erőnkkel hinnünk kell, amit a Szentírás hitelesen és világosan állít: látható földi testünk, amit jelenleg fizikainak hívunk, a hívők és igazak feltámadásakor lelkivé válik. Azt viszont nem tudom, hogyan lehet értelmezni vagy másokkal megértetni, hogy milyen is az a lelki test, amiről nincs fizikai tapasztalatunk. Az azonban világos, hogy a test abban az állapotában nem szenved semmilyen romlást, éppen ezért nem lesz szükségük a romlandó ételre. Mindazonáltal magunkhoz vehetünk és fogyaszthatunk valóságos ételt, nem a szükség miatt, hanem lehetőségként. Különben Urunk sem vett volna magához ételt feltámadása után, hogy ilyen módon képet alkothassunk a testi feltámadásról. Ezért mondja az Apostol: „Ha ugyanis a halottak nem támadnak fel, akkor Krisztus sem támadt fel.” (1Kor 15,16). Hiszen az Úr, amikor megjelent minden testrészével együtt, használva azokat, még sebeit is megmutatta (vö Lk 24,15-43, Mk 16,12-14). Én mindig is azt hittem, hogy nem sebekről, csak vágásokról van szó, amiket Urunk saját döntése alapján hordozott, nem pedig kényszerből. Azt, hogy milyen könnyen érvényt serezhet ezen szándékának, leginkább akkor mutatta meg, amikor eltérő kinézettel jelent meg, illetve úgy, ahogyan valójában volt, zárt ajtókon keresztül, abban a házban, ahol tanítványai összegyűltek (vö. Lk 24, 15-43, Mk 16,12-14)

Szent Ágoston /Bibbia dei Padri/

Azt mondd és kérdezd tőlem: „Ha zárt ajtókon átment, hol van testének tömege?” Én pedig azt felelem: „Amikor a tengeren járt, akkor hol volt testének tömege? ” A tengeren Úrként járt. Akkor viszont megszánt Úrnak lenni, minthogy feltámadt? Mit szóljunk ahhoz, hogy Péternek is megengedte, hogy a vizen járjon? Amit egyik esetben az istenség megtehetett, azt a másikban megtette a hit. Krisztus megtehetette, Péter viszont azért tehetette meg, mert Krisztus ezt akarta. Ezért, amikor a csodákat józan ésszel vizsgáljátok, féljete, hogy elvesztitek hiteteket. Nem tudjátok, hogy Istennek semmi sem lehetetlen? Így, ha valaki azzal jön, hogy „ha átment a zárt ajtón, akkor nincs teste”, válaszold ezt: „Nem, ha meg lehetett érinteni, akkor volt teste, és ha ehetett, akkor volt teste”. Az egyiket csodaként hajtotta végre, a másikat természetes módon.

Arles-i Szent Caesarius /Bibbia dei Padri/

2.2. Tanítóhivatali nézőpont

2.2.1. Katolikus Egyház Katekizmusa

448 Az emberek az evangéliumok elbeszéléseiben nagyon gyakran fordulnak Jézushoz úgy, hogy "Úr"-nak nevezik Őt. Ez a cím azok tiszteletét és bizalmát tanúsítja, akik közelednek Jézushoz, és Tőle segítséget és gyógyulást remélnék. A Szentlélek indítására kifejezi Jézus isteni misztériumának elismerését. A föltámadott Jézussal való találkozásban az imádást fejezi ki: "Én Uram, én Istenem!" (Jn 20,28). Majd a szeretettel és a ragaszkodással gazdagodik, mely a keresztény hagyománynak lesz sajátja: "Az Úr az!" (Jn 21,7).

514 Sok dolog, ami érdekes lehetne Jézussal kapcsolatban az emberi tudásvágy számára, nem szerepel az evangéliumokban. Szinte semmit sem mondanak názáreti életéről, sőt még nyilvános életének nagy részéről sem. Amit viszont megírtak az evangéliumokban, azért írták, "hogy higgyétek: Jézus a Messiás, Isten Fia, és hogy a hit által életetek legyen az Ő nevében" (Jn 20,31).

575 Jézus egyes cselekedetei és szavai tehát az "ellentmondás jelévé" váltak a jeruzsálemi vallási hatóságok számára -- melyeket Szent János evangéliuma gyakran "zsidóknak" nevez --, sokkal inkább, mint Isten egyszerű népe számára. Igaz, hogy Jézus kapcsolata a farizeusokkal nemcsak polémia volt. Így például farizeusok voltak azok, akik figyelmeztették a rá leselkedő veszélyre. Jézus néhányat megdicsér közülük, mint például a Mk 12,34-ben szereplő írástudót, és ismételten vendég volt farizeusoknál. Jézus megerősít tanításokat, melyeket Isten népének ezen vallási elitje képviselt: a halottak föltámadását, jámborsági formákat (alamizsna, imádság és böjt), a szokást, hogy Istenhez mint Atyához fordulnak, valamint Isten és a felebarát szeretete parancsának központi jellegét.

643 E tanúságtételek láttán lehetetlen Krisztus föltámadását a fizikai renden kívül értelmezni és nem elismerni mint történeti tényt. A tényekből következik, hogy a tanítványok hite Mesterük -- általa előre megmondott -- szenvedése és kereszthalála radikális próbatételének vettetett alá. A szenvedés által kiváltott megrendülés oly nagy volt, hogy a tanítványok (legalábbis közülük néhányan) nem azonnal hittek a föltámadás hírének. Az evangéliumok messze nem egy misztikus elragadtatástól lelkes közösségről beszélnek; megtört ("szomorú": Lk 24,17) és megfélemlített tanítványokat állítanak elének. Ezért nem hittek a sírtól visszatérő szent asszonyoknak, és szavukat "képzeltetésnek tartották" (Lk 24,11). Amikor Jézus húsvét

estéjén megmutatta magát a Tizenegynek, "szemükre vetette hitetlenségüket és szívük keménységét, mert nem hittek azoknak, akik látták őt föltámadottan" (Mk 16,14).

644 A tanítványok még a föltámadott Jézus valósága láttán is kételkedtek; annyira lehetetlennek tűnt nekik a dolog: azt gondolták, hogy kísértetet látnak, "álmétkodtak, de örömben még mindig nem mertek hinni" (Lk 24,41). Tamás a kételkedésnek ugyanezt a próbáját élte át, s még a Máté által elbeszélte utolsó, galileai megjelenéskor is "egyesek (...) kételkedtek" (28,17). Ezért a hipotézis, mely szerint a föltámadás az apostolok hitének (vagy hiszékenységének) "eredménye" lett volna, minden alapot nélkülöz. Épp ellenkezőleg, hitük a föltámadásban -- az isteni kegyelem hatása alatt -- a föltámadott Jézus valóságának közvetlen megtapasztalásából született.

645 A föltámadott Jézus közvetlen kapcsolatokba lép tanítványaival a tapintás által és azáltal, hogy eledelükből eszik. Így hívja őket arra, hogy ismerjék meg: nem kísértet, s főleg arról bizonyosodjanak meg, hogy az a föltámadott test, amellyel megjelenik nekik, azonos azzal, amelyet megkínóztak és megfeszítettek, mert hordozza szenvedése nyomait. Ez az igazi és valóságos test ugyanakkor a megdicsőült test új tulajdonságait birtokolja: többé nem térben és időben van, hanem szabadon tud megjelenni ott és akkor, ahol és amikor akar, mert emberségét már nem lehet a földön visszatartani, és csak az Atya isteni felségterületéhez tartozik. Ezért a föltámadott Jézus megjelenésének módját is teljesen szabadon választja meg: kertész alakjában, vagy "más alakban" (Mk 16,12), mint amit tanítványai megszoktak, épp azért, hogy ébressze hitüket.

659 "Az Úr Jézus, miután ezeket mondta, fölvetetett a mennybe és leült az Isten jobbán" (Mk 16,19). Krisztus teste föltámadásának pillanatától megdicsőült, amint azt az új és természetfölötti tulajdonságai mutatják, melyekkel attól kezdve állandóan rendelkezik. De negyven napon át, amikor tanítványaival bensőségesen együtt evett és ivott és az Országról tanította őket, dicsősége még a megszokott emberség körvonalai alatt elfátyolozott marad. Jézus utolsó megjelenését az zárja le, hogy embersége visszavonhatatlanul belép az isteni dicsőségbe, melyet a felhő és az ég -- ahol ettől kezdve Isten jobbán ül -- jelez. Végül teljesen kivételes és egyedülálló módon Pálnak -- "mint egy elvetéltnek" (1Kor 15,8) -- egy utolsó jelenésben megmutatkozik, mellyel apostollá teszi őt.

730 Végül eljött Jézus Órája: Jézus az Atya kezébe adja a lelkét akkor, amikor halála által legyőzte a halált "az Atya dicsősége által föltámasztva a halálból" (Róm 6,4); majd ajándékozza a Szentlelket, "rálehelve" tanítványaikra. Ettől az órától kezdve Krisztus és

a Lélek küldetése az Egyház küldetésévé válik: "Amint engem küldött az Atya, Én is küldelek titeket" (Jn 20,21).

788 Amikor látható jelenléte elvételét a tanítványoktól, Jézus nem hagyta őket árván. Megígérte, hogy velük marad az idők végezetéig. Elküldte nekik a Lelkét. Így a Jézussal való közösség még intenzívebbé vált: "Lelkének közlésével ugyanis testvéreit, akiket minden nemzetből hívott össze, titokzatosan testévé tette."

858 Jézust az Atya küldötte. Szolgálatának kezdetétől fogva "magához hívta azokat, akiket Ő maga akart (...). És megalkotta a Tizenkettőt, hogy vele legyenek, és hogy elküldje őket prédikálni" (Mk 3,13--14). Ettől kezdve ők az Ő "küldöttei" (a görög aposztoloi szó ezt jelenti). Ő bennük hajtja végre saját küldetését: "Miként engem küldött az Atya, én is küldelek titeket" (Jn 20,21). Szolgálatuk tehát az Ő küldetésének folytatása: "Aki titeket befogad, engem fogad be" -- mondja Ő maga a Tizenkettőnek (Mt 10,40).

976 Az Apostoli hitvallás a bűnök bocsánatának hitét összekapcsolja a Szentlélekbe vetett hittel, de az Egyházba és a szentek közösségébe vetett hittel is. Amikor a föltámadott Krisztus átadta a Szentlelket Apostolainak, átadta nekik saját isteni bűnbocsátó hatalmát: "Vegyétek a Szentlelket. Akinek megbocsátjátok bűneit, bocsánatot nyer, akinek pedig megtartjátok, az bűnben marad." (Jn 20,22--23)

1087 Amikor a föltámadt Krisztus a Szentlelket az apostoloknak adja, rájuk bízva a maga megszentelő hatalmát: az apostolok Krisztus szentségi jelévé válnak. Ugyanannak a Szentléleknek erejével adják át ezt a megszentelő hatalmat utódaiknak. Ez az "apostoli jogfolytonosság" áthatja az Egyház egész liturgikus életét: szentségi természetű és az egyházi rend szentsége által adják tovább.

1120 A fölszentelt szolgálat, vagyis a "szolgálati papság" a keresztségi papság szolgálatában áll. Ez biztosítja, hogy a szentségekben a Szentlélek által valóban Krisztus cselekszik az Egyház javára. Az Atya által az Ő megtestesült Fiára bízott üdvözítő küldetést az Apostolok s általuk az ő utódaik kapták: megkapják Jézus Szent Lelkét, hogy az Ő nevében és személyében tudjanak cselekedni. Így a fölszentelt szolgálat szentségi kötelék, mely a liturgikus cselekményt összeköti azzal, amit az apostolok mondtak és tettek; és általuk azzal, amit Krisztus, a szentségek forrása és alapja mondott és tett.

1287 A Léleknek ez a teljessége azonban nem maradt egyedül a Messiásé, hanem közölni kellett az egész messiási néppel. Krisztus ismételt megígérte a Lélek e kiadását, és az ígéretet először húsvét napján, majd még ragyogóbban pünkösdkor teljesítette. A Szentlélektől eltelve kezdik az Apostolok hirdetni "Isten nagy tetteit"

(ApCsel 2,11); és Péter elmagyarázza, hogy a Léleknek ez a kiáradása a messiási idők jele. Akik akkor hittek az Apostolok prédikációjának és megkeresztelkedtek, elnyerték a Szentlélek ajándékát.

1441 Egyedül Isten bocsátja meg a bűnöket. Mivel Jézus az Isten Fia, önmagáról mondja: "az Emberfiának van hatalma a földön megbocsátani a bűnöket" (Mk 2,10), és Ő maga gyakorolja ezt az isteni hatalmat: "Bocsánatot nyertek bűneid!" (Mk 2,5). Sőt isteni tekintélye folytán átadja az embereknek, hogy az Ő nevében gyakorolják ezt a hatalmat.

1461 Mivel Krisztus a kiengesztelődés szolgálatát Apostolaira bízta, utódaik, a püspökök és azok munkatársai, a papok folytatják e szolgálatot. Valójában ugyanis a püspököknek és a papoknak az egyházi rend szentségének erejéből hatalmuk van minden bűnt megbocsátani "az Atya és a Fiú és a Szentlélek nevében".

1485 Húsvét estéjén az Úr Jézus megmutatta magát apostolainak, "és mondta nekik: Vegyétek a Szentlelket. Akiknek bűneit megbocsátjátok, azoknak meg vannak bocsátva; akikét megtartjátok, meg vannak tartva." (Jn 20,22--23)

2839 Merész bizalommal kezdtünk imádkozni a mi Atyánkhoz. Kérve Tőle, hogy szenteltessék meg az Ő Neve, azt kértük, hogy egyre inkább megszentelődjünk. Jóllehet magunkra öltöttük a keresztségi ruhát, utána is vétkezünk és elfordulunk Istentől. Most ebben az új kérdésben hozzá fordulunk, mint a tékozló fiú, és bűnösnek valljuk magunkat előtte, mint a vámos. Kérésünk "gyónással" kezdődik, mellyel egyszerre valljuk meg nyomorúságunkat és az Ő irgalmasságát. Erős a reményünk, mert az Ő Fiában "van megváltásunk és bűneink bocsánata" (Kol 1,14). Megbocsátásának hatékony és biztos jelét Egyházának szentségeiben találjuk meg.

2.2.2. Pápai gondolatok

Szent II. János Pál pápa: Dives in Misericordia enciklika

53. (...) Krisztus a föltámadásában annyira megmutatta az irgalmas szeretet Istenét, hogy vállalta a keresztet, mely a föltámadásnak volt az útja. Éppen ezért, amikor megemlékezünk Krisztus keresztfőről, kínszenvedéséről és haláláról, hitünk és reményünk közvetlenül a Föltámadottra irányul; arra a Krisztusra, aki, „amikor... a hét első napján este let... ott állt közöttük” az Utolsó Vacsora termében, „ahol a tanítványok voltak, ...rájuk lehelt és mondta nekik: Vegyétek a Szentlelket. Akiknek megbocsátjátok majd a bűnöket, azok bocsánatot nyernek, akiknek pedig megtartjátok, azoknak meg lesznek tartva”.

Szent II. János Pál pápa: Dominum et vivificantem enciklika

31. (...) Így tekintve „meggyőzni a világot a bűnről” azt is jelenti: meggyőzni a bűnök bocsánatáról a Szentlélek erejében. Péter jeruzsálemi beszédében megtérésre szólítja fel hallgatóit, amint Jézus is tette messiási küldetésének kezdetekor. A megtérés előfeltétele a bűnről való meggyőződés. Ez az ember bensejében a lelkiismeret ítélete, és mert ezt a vizsgálatot az ember szívében az igazság Lelke vezeti, ezért ez a kegyelem és szeretet új kiáradásának kezdete is: „Vegyétek a Szentlelket”. Így „a bűnről való meggyőzés” kettős ajándék: az igazság ajándéka a lelkiismeret számára és a megváltottság tudatának ajándéka. Az igazság Lelke a mi Oltalmazónk.

41. (...) A Szentlélek, mint szeretet és ajándék, valamiképpen leszáll annak az áldozatnak a mélyébe, melyet a keresztfán mutattak be. Ha újból elővesszük a szentírási hagyományt, elmondhatjuk: az emészti a szeretet tüzével ezt az áldozatot, aki a Fiút az Atyával összekapcsolja a Szentháromság egységébe, és mert a kereszttáldozat cselekménye Krisztus sajátja, ebben az áldozatban „megkapja” a Szentlelket. De úgy kapja meg, hogy később ő maga – és egyedül ő maga az Atyával – az apostoloknak, az Egyháznak és az emberi nemnek „adni” tudja. Ő egyedül „küldi” a Lelket az Atyától. Ő egyedül jelent meg az utolsó vacsora termében egybegyűlt apostoloknak, rájuk lehelt és azt mondta: „Vegyétek a Szentlelket, akinek megbocsátjátok bűneit, az bocsánatot nyer”, amint Keresztelő János előre hirdette: „Ő Szentlélekkel és tőzzel fog benneteket megkeresztelni”. Jézus ezekkel a szavakkal, amelyeket az apostolokhoz intézett, kinyilatkoztatta a Szentlelket, aki azonnal jelenlévővé lett, mint szeretet, aki a húsvéti misztérium mélyén fejt ki hatását, mint a kereszt üdvözítő erejének forrása, mint az új és örök élet ajándéka.

Szent II. János Pál pápa: Dies Domini apostoli levél

31. Épp a vasárnapi szentmisén élik át a keresztények újra különös intenzitással az apostolok húsvét esti élményét, amikor a Föltámadott megjelent közöttük (vö. Jn 20,19).

56. (...) a vasárnap mint a Föltámadottal való első találkozás heti visszahangja szükségszerűen hordozza azt az örömet, mellyel a tanítványok a Mestert fogadták: „Megörültek a tanítványok, mert látták az Urat.” (Jn 20,20)

XVI. Benedek pápa: Verbum Domini apostoli buzdítás

15. (...) A föltámadott Jézus testében hordozva a szenvedés stigmáit, kiárasztja a Lelket (vö. Jn 20,22), és saját küldetésének részesévé teszi övét (vö. Jn 20,21).

93. (...) az Egyház küldetését nem tekinthetjük tetszés szerint végezhető, illetve az Egyház életének mellékes tevékenységének. Hanem arról van szó, hogy engednünk

kell, hogy a Szentlélek tegyen minket hasonlóvá Krisztushoz azáltal, hogy részesít az Ő küldetésében: „ahogy az Atya küldött engem, én is küldelek titeket” (Jn 20,21).

2.3. Liturgikus nézőpont

2.3.1. Az evangéliumi szakasz kapcsolódási pontjai a szentmise szertartásának egyéb szövegeivel

A mai evangéliumi részlet (Jn 20,19-31) központi üzenete a hitről szól: többek között Tamás kezdeti hitetlenkedését, majd a feltámadt Jézus láttán hitbeli megerősödését és húsvéti hitvallását beszéli el. Egyik fontos mondata: „Most már hiszel, Tamás, mert láttál engem. Boldogok, akik nem láttak, és mégis hisznek!”. Ezt visszhangozza az alleluja vers is: „Most már hiszel, Tamás, mert láttál engem. Boldogok, akik nem láttak, és mégis hittek” (Jn 20, 29). Egyházunkban bizonyára sokan át tudjuk érezni Tamás helyzetét, mindannyian minél konkrétabb bizonyítékokra vágyunk, hogy hinni tudjunk. Ezt szem előtt tartva szólalnak meg az egyetemes könyörgések, melyek mindegyike hitbeli megerősödést és állhatatosságot kér Istentől.

A *kezdő könyörgés* kiemeli, hogy húsvét ünnepe lángra lobbantja Isten népének hitét, és kéri, hogy minél jobban meg tudjuk érteni hitünk misztériumait. A szentlecke (1Pét 1,3-9) az evangélium szavaihoz kapcsolható, olvasható biztatásként is a hívő nép számára: „Mivel szeretitek Krisztust, bár nem láttátok, és hisztek benne, noha nem találkoztatok vele, amikor elértek hitetek célját, lelketek üdvösségét, -- a megdicsőültek kimondhatatlan örömeivel fogtok ujjongani”.

Tomás evangéliumi hitvallásához köthető a *felajánló könyörgés*:

„Urunk, Istenünk, fogadd kegyesen néped áldozati adományait, hogy *neved megvallásában* és a keresztségben újjászületve eljussunk az örök boldogságra”

Az *áldozási ének* szintén az evangéliumi felszólítást idézi:

„Nyújtsd ki a kezedet, tedd a szegek helyére, és ne légy hitetlen, hanem hívő, alleluja” (vö. Jn 20,27).

Az *olvasmány* (ApCsel 2,42-47) annyiban kapcsolható az evangéliumhoz, hogy leírja az ősegyház kezdeti életét, az apostolok közösségében megélt hitet. Ilyen alkalmakkor, mikor együtt voltak a tanítványok, jelent meg nekik a feltámadt Jézus, ahogy az evangélium leírja (vö Jn 20,19.26).

2.3.2. Liturgikus énekek

Éneklő egyház:

Örvendező szóval (552)

<https://sites.google.com/site/nepenektar3/%C3%89E552.mp3?attredirects=0>

Békességet hagyok rátok (553)

<https://sites.google.com/site/nepenektar3/%C3%89E553.mp3?attredirects=0>

Szent vagy, Uram! Hozsanna:

Feltámadott Krisztus megváltásunkra (108)

<https://sites.google.com/site/nepenektar1/%C3%89E108.mp3?attredirects=0>

Dicsőség! Szent áldás, tisztesség

<https://www.youtube.com/watch?v=azsDOzVsiMM>

Gitáros énekek:

Sillye Jenő – Kovács Gábor: Kristályóriás-oratórium

<https://www.youtube.com/watch?v=axG7o7qxQAM>

Dax: Így jött közénk (Békesség veletek)

<http://daxdalok.hu/Dalok/IstenTenyeren.zip> (Track No05.mp3)

2.4. Pedagógiai nézőpont

2.4.2. Evangélium témáját feldolgozó versek

Vas István: Az új Tamás

És a Tizenkettő között vala egy,
Akit Tamásnak, a Kettősnek hívtanak,
És mikor azt mondta Jézus: „Ahova én megyek,
Ott legyetek ti is – tudjátok az utat”,
Így felelt: „Hová mégy, nem tudhatjuk, Uram.
Mi módon tudhatjuk, hogy az út merre van?”
És monda Jézus a Kettősnek, a szegénynek:
„Én vagyok az út, az igazság, az élet.”

És majdan, mikor a feltámadás
Után a tanítványok újra látták,
Nem volt közöttük a szegény Tamás,
Csak hallotta a test feltámadását.

És mondták akkor neki: „Mi láttuk az Urat.”
S ő felelé: „Ha kezén a szögverte sebet
Az én szemem nem maga látja,
Ha be nem bocsátom az ujjaimat
A vérező oldalába,
Ha hozzá nem érhetek,
Ha hét sebet meg nem tapintja kezem –
én nem hiszem, én nem hiszem.

És nyolc nap múlva együtt ültek tizenketten,
És közöttük Tamás, a Kettős, a hitetlen.
És a zárt ajtón Jézus belépett
És szólt hozzájuk: „Békesség tinéktek!”
És monda Tamásnak: „Hozd ide ujjadat,
Bocsásd oldalamba, érintsd meg te magad,
A szögeknek helyét szemeddel nézheted,
Elhoztam kezemet, hozd ide kezedet,
Sóvárgó kezedet mártsd meg hét sebemben,
Légy immár hívő ne légy hitetlen.”

És szólala Tamás: „Megjelentél nekem,
Te vagy az én Uram, te az én Istenem!”

„Mivel láttál engem, hiszed, hogy én vagyok:
Akik nem látnak és hisznek, azok a boldogok” – Felelte Jézus Tamásnak.

Forrás: <https://www.ars-sacra.hu/vers.php?vers=94>

Fejes Ádám: Feltámadott!

Feltámadott! – ezt zengje ajkatok.
Értelmet ad, ha nemcsak angyalok
jó híre jó. Csodálkozó szívek,
kiknek e jel több volt, mint bárkinek
az üres sírt ámulva érik el –
Péter kiált, a szíve énekel.

Feltámadott! – Ezt zengje ajkatok!
Ezt vallom én, nemcsak az angyalok.
Feltámadott! Én hitetlen hitem!
Nehéz öröm elhinni ezt híven.
Ellene mond tudás, tapasztalat,
Nem volt ilyen soha az ég alatt.

De szemtanuk szent bizonyága szól.
Ők sem értik, Tamás felém hajol:
„Figyelj reám, hogy roskadoztam ott!
De Jézus él, sebeket hordozott.”
Feltámadott! Dobogj riadt szívem!
Feltámadott! Én Uram Istenem!

Feltámadott! – Kiáltják századok,
Értelmet ad, hogy nemcsak angyalok
Zengik e hírt: kételkedő emberek,
Csodálkozó de meggyőzött szívek!
Pál is beszél, ötszázat hoz, tanút.
Csodát jelez a damaszkuszi út.
Új életét le nem tagadhatod.

Élő Úr volt, kivel találkozott.
Nem semmi ez, de megnyílt nagy titok,
Hogy Jézus él! Jézus feltámadott!

Feltámadott! Élete győzelem!
Bűn és halál, nincs dolgotok velem!
Az elmúlás az utolsó adó,
Mert ez a test bűnös és rothadó,

De épp mint Ő, majd új életre kel,
Velünk az Úr egyszer még remekel,
Kilépünk majd, s a széttört istenarc
Ragyog... ragyog... Mert győztes volt a
harc,
Melyet Urunk érettünk megvívott!
Élsz én Uram! Krisztus feltámadott!

Forrás: <https://keresztyenversek.wordpress.com/tag/feltamadas/>

2.5. Kérdések az evangéliumhoz

- Mit jelent, hogy a feltámadt Úr Jézus kezein és oldalán ott vannak a sebhelyek?
- Ebben a történetben kivel tudok azonosulni? Tamással vagy a 11 apostollal? Látás nélkül is hittem volna?
- Miért volt Tamásnak fontos, hogy Jézus sebhelyeit érintse?

3. Oratio – imádság

A szentmise első könyörgése

Örökké irgalmas Istenünk, te lángra lobbantod a neked szentelt nép hitét, amikor évről évre visszatér Húsvét ünnepe. Növelj kegyelmedet, amelyet megadtál nekünk. Add, hogy méltóképpen megértsük, milyen csodálatos, hogy megtisztultunk a keresztség által, újjászülettünk a Szentlélekből, és elnyertük a megváltást Krisztus vére árán. Aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten mindörökkön-örökké. Ámen.

Szerzetesi közösségek imája:

Szeretett Jézusom, Te nem haboztál feltámadásod után azonnal az irgalmas Atya küldetését rábízni tanítványaidra. Add meg kérlek, hogy a Te szerető dinamikádban éljem meg a jelent, ne a statikus múlton magyarázkodjak, s ne is az elgondolt jövő félelmei foglalkoztassanak. Ezeket, mint zárt ajtókon lépj be hozzám, hogy az „itt és most” küldő szót meghalljam, mely az irgalmas cselekedetekre indít. Az aktuális pillanat boldogságára irányítsd lelkemet, mely nem lát, de hisz! Ámen.

Vianney Testvérek

4. Contemplatio – szemlélődés

Fotó az evangéliumi szakaszhoz (forrás: Pixabay)

5. Condivisio – megosztás

Örömhír megfogalmazása: Nekem ebben a szakaszban az az örömhírem, hogy...

- Van bűnbocsánat!
- Lehet-e úgy hinni, hogy sosem "látok"?
- Hogy Jézus mindig meghallja a kérdéseinket és a kételyeinket, és nem hagy válasz nélkül, még akkor sem, ha nem is rögtön válaszol.
- "Boldogok, akik nem láttak, és mégis hisznek!"
- Minden keresztény embernek küldetése van, amely magától az Úrtól származik.
- Jézus semmilyen módon nem ítélte el a kételkedőket, hanem megmutatta sebeit.

6. Actio – tettekre váltás

Tanúságtétel megfogalmazása: Az evangéliumi szakasz arra ösztönöz, hogy...

- Engem ez az evangéliumi szakasz arra ösztönöz, hogy...
- Törekedjem a vasárnapot úgy megélni, mint a feltámadt Jézussal való személyes találkozást.
- Higgyek akkor is, amikor nem látok...
- Átadjam a félelmeimet és Jézus megsebzett kezébe helyezzem.
- Buzgóbban keressem azt a hivatást, amelyet az Isten adott.
- Ne ítéljek el senkit, aki „bizonyítékot” akar
- Mennyire veszem komolyan a saját küldetésemet?